

Programma's Natuur & Milieu Donatiebeleid VSBfonds 2008/09

1. Jongeren en natuur

Met dit programma wil het VSBfonds innovatieve projecten ondersteunen die de band tussen jongeren en natuur herstellen en/of versterken. Verbindingen creëren tussen jongeren en natuur. Hierbij wordt vanuit verschillende perspectieven gedacht: zowel initiatieven om jongeren naar buiten te krijgen, de natuur in, als initiatieven om de natuur naar de (stedelijke) leefomgeving van jongeren te brengen. Onder 'jongeren' verstaan we zowel kinderen als tieners (leeftijd van 4 tot 18 jaar).

Wat ondersteunt het VSBfonds?

- Experimenten die de band tussen jongeren en natuur herstellen c.q. versterken.
 - Dit kan gaan om methodieken, c.q. directe activiteiten t.a.v. jongeren en natuur.
 - Of om de fysieke randvoorwaarden: realiseren van natuur/groen in de stad, verbindingen stad – natuur, etc.
- De experimenten kunnen resulteren in programma's (van één of meer organisatie(s)), waarbinnen gedurende een aantal jaren wordt gewerkt aan het verbinden van jongeren en natuur. In de loop van 2008 zal het VSBfonds hiervoor nadere criteria formuleren.

Onze voorkeur gaat uit naar projecten waarbij sprake is van:

- Bereidheid tot samenwerking met andere organisaties, willen leren van anderen en de eigen ervaringen willen overdragen. Bij de samenwerking kan het gaan om andere natuur- of milieuorganisaties, maar ook om bijvoorbeeld culturele, jongeren-, welzijns-, sportorganisaties, etc.
- Een bottom up aanpak als de doelgroep bestaat uit jongeren van 12 tot 18 jaar: de doelgroep is/wordt betrokken bij planvorming en/of uitvoering.
- Beleving en actie boven educatie.
- Duidelijke doelstellingen en criteria op basis waarvan het succes van de aanpak kan worden gemeten. In het projectplan is een volwaardige plaats voor de evaluatie opgenomen. Projecteigenaar is bereid tot overdracht van de opgedane expertise.
- Een realistisch plan voor (landelijke uitrol en) inbedding van het concept na bewezen succes.

Wat doet het VSBfonds niet?

Het ondersteunen van sec lespakketten/educatieve materialen past in principe niet binnen dit programma.

2. Cultuurlandschap

Binnen dit programma wil het VSBfonds projecten initiëren en/of ondersteunen die erop gericht zijn mensen actief te betrekken bij (de zorg voor) het landschap waarin zij leven/werken/recreëren. Het VSBfonds wil bijdragen aan de verbondenheid van mensen met het landschap waarin zij leven. Het doel is actieve betrokkenheid bij herstel en instandhouding van het (cultuur)landschap, verhoging van de kwaliteit van het (cultuur)landschap, en daarmee van de natuur- en cultuurwaarden. En verbetering van de (be)leefbaarheid van het landschap.

Wat ondersteunt het VSBfonds?

- Projecten die mensen verbinden met 'hun' cultuurlandschap.
- Projecten die bewoners activeren tot/betrekken bij de instandhouding of het herstel van 'hun' cultuurlandschap.
 - Bij instandhouding of herstel van het cultuurlandschap gaat het om:
 - Herstel of nieuwe aanleg van cultuurhistorische landschapselementen.
 - Herstellen en zichtbaar/beleefbaar maken van aardkundige en archeologische landschapselementen.
 - (Kleinschalige) natuurontwikkeling en biotoopaanleg/-verbetering.
 - Experimenten/innovatieve projecten, gericht op het organiseren van mensen/middelen voor het duurzaam in stand houden van een landschap/gebied.
- Restauraties van groenmonumenten op als complex beschermde particuliere historische buitenplaatsen.
- Projecten gericht op locaties zowel binnen als buiten de Ecologische Hoofdstructuur.

Onze voorkeur gaat uit naar projecten waarbij sprake is van:

- Bewonersparticipatie. Dus bij voorkeur initiatieven vanuit de lokale bevolking (waaronder agrarische natuurverenigingen).
- Verzekering van duurzame instandhouding bij projecten op het gebied van herstel of aanleg van landschapselementen/natuur.
- Samenwerking met andere (lokale) partijen.
- Duidelijke doelstellingen en criteria op basis waarvan het succes van de aanpak kan worden gemeten. In het projectplan is een volwaardige plaats voor de evaluatie opgenomen. Projecteigenaar is bereid tot overdracht van de opgedane expertise.
- Steun aanvullend op overheidssubsidie. Dus alle mogelijkheden van Europese, landelijke, provinciale en lokale subsidies moeten onderzocht en/of aangeboord zijn/worden.

Wat doet het VSBfonds niet?

- Nieuwbouw of verbouw van opstallen in particulier bezit (bijv. voor educatieve of recreatieve doeleinden) is in principe van steun uitgesloten, tenzij het eigendom wordt overgedragen aan een stichting of vereniging.
- Het 'vullen' van landschapsfondsen, revolving funds, etc.
- Projecten die betrekking hebben op (het onderzoeken van) nieuwe vormen van (agrarische) bedrijfsvoering.
- Bijdragen in kosten in verband met inkomstenderving/grondwaardedaling.
- Publicaties (tenzij onderdeel van een groter, meeromvattend project of programma).
- Informatieborden (tenzij onderdeel van een groter, meeromvattend project of programma).

Onder Cultuurlandschap valt het programma Groenmonumenten. Uitleg hierover staat onder Groenmonumenten op www.vsbfonds.nl

3. Natuurkwaliteit

Met dit programma wil het VSBfonds projecten ondersteunen die direct bijdragen aan de kwaliteit (en kwantiteit) van natuur en landschap (de groene leefomgeving).

Wat ondersteunt het VSBfonds?

- Natuurontwikkeling- en natuurherstelprojecten, zowel binnen als buiten de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).
- Projecten gericht op het verhogen van de kwaliteit/biodiversiteit van natuurgebieden of landschappen, door (gebiedsgerichte) maatregelen.
- Projecten gericht op (randvoorwaarden voor) herintroductie van/vergroten van leefgebied van specifieke planten/dieren (bever, edelhert, wolf), incl. draagvlak/betrokkenheid omwonenden.
- Bouw of inrichting van bezoekerscentra/informatiecentra, mits deze –vanuit hun activiteiten/benadering een actieve rol vervullen t.a.v. publieks- en be-/omwonendenparticipatie.

Onze voorkeur gaat uit naar projecten waarbij sprake is van:

- Natuurontwikkeling/-herstel. Binnen de EHS is de bijdrage van het VSBfonds altijd aanvullend op overheidssubsidies; investeringen in extra kwaliteit.
- Garantie op duurzame instandhouding.
- Ontsluiting (grotendeels) van het gebied voor publiek. Het VSBfonds draagt niet bij in kosten van ontsluiting/infrastructuur/publieksvoorzieningen, tenzij deze onderdelen deel uitmaken van (de totaalbegroting van) een project.
- Betrokkenheid van bewoners/omwonenden bij de planvorming en/of uitvoering.
- Een plan van aanpak t.a.v. publieksbenadering en be-/omwonendenparticipatie en opzet van het activiteitenprogramma bij aanvragen voor een bezoekerscentrum/informatiecentrum
- Duidelijke doelstellingen en criteria op basis waarvan het succes van de aanpak kan worden gemeten. In het projectplan is een volwaardige plaats voor de evaluatie opgenomen. Projecteigenaar is bereid tot overdracht van de opgedane expertise.

Wat doet het VSBfonds niet?

- Publieksvoorzieningen en infrastructuur (niet als losse projecten, wel als onderdeel van een groter project).
- Publicaties (tenzij onderdeel van een groter, meeromvattend project of programma).
- Informatieborden (tenzij onderdeel van een groter, meeromvattend project of programma).

4. Gedrag en Leefomgeving

Binnen dit programma wil het VSBfonds projecten initiëren en/of ondersteunen die mensen inzicht en handelingsperspectieven geven in hoe zij zelf kunnen bijdragen aan een duurzamere leefomgeving. De nadruk ligt hierbij op jongeren. Het moet resulteren in een verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving, verbinding van burgers/consumenten met de leefomgeving en verlaging van de milieudruk.

Wat ondersteunt het VSBfonds?

- Projecten die burgers aansporen eigen initiatieven te ontplooiën op het gebied van duurzaamheid (m.b.t. natuur/milieu).
- Projecten die praktische instrumenten aanreiken voor duurzamer gedrag (in de directe leefomgeving waar men invloed op heeft).
- Projecten die duurzaam aanbod inzichtelijk maken (ketentransparantie) en consumenten aansporen tot het gebruiken/kopen van duurzame producten.

Onze voorkeur gaat uit naar projecten waarbij sprake is van:

- Samenwerking met andere organisaties, willen leren van anderen en de eigen ervaringen willen overdragen.
- Duidelijke doelstellingen en criteria, op basis waarvan het succes van de aanpak kan worden gemeten. In het projectplan is een volwaardige plaats voor de evaluatie opgenomen. Projecteigenaar is bereid tot overdracht van de opgedane expertise.
- Een realistisch plan voor inbedding van het concept na bewezen succes (eventueel met landelijke uitrol).
- Nadruk op beleving en actieve elementen (boven educatie) bij bewustwording- en voorlichtingsprojecten.
- Aantoonbare (onderbouwde) vraag naar of behoefte aan een projectactiviteit. Of het toekomstige gebruik van de output is aannemelijk op basis van concrete gegevens/gerichte kanalen.
- Een bottom up aanpak als de doelgroep bestaat uit jongeren van 12 tot 18 jaar: de doelgroep is/wordt betrokken bij planvorming en/of uitvoering.

Wat doet het VSBfonds niet?

Projecten rond keurmerkontwikkeling, Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, tv-programma's en publicaties (tenzij onderdeel van een groter geheel) en tentoonstellingen (tenzij gericht op actieve toepassing en beleving).

5. (H)eerlijke Voeding

Binnen dit programma willen we projecten initiëren en/of ondersteunen die erop gericht zijn om mensen in aanraking te brengen met 'goede voeding'. Onder (h)eerlijke voeding verstaan wij verse, ambachtelijke, regionale, seizoensgebonden en biologische producten.

Dit moet leiden tot verbindingen tussen consumenten en voedselproductie in hun leefomgeving, een gezonder voedingspatroon en verlaging van de milieudruk.

Wat ondersteunt het VSBfonds?

- Projecten die betrekking hebben op duurzame voeding: die duurzaam aanbod inzichtelijk maken voor de consument (transparante ketens) en de consument aansporen 'de goede' producten te kiezen.
- Projecten die beleving van voedsel stimuleren: kookactiviteiten, bezoek producenten, enz.
- Projecten die verbinding tussen producent en consument (of boer-burger, of stad-platteland) bewerkstelligen: boerderij openstelling, stadsboerderijen, burgergroepen die meewerken op de boerderij, enz.

Onze voorkeur gaat uit naar projecten waarbij sprake is van:

- Duurzaamheid als uitgangspunt van de activiteit (op gebied van met name natuur/milieu).
- Samenwerking met andere organisaties, willen leren van anderen en de eigen ervaringen willen overdragen.
- Duidelijke doelstellingen en criteria op basis waarvan het succes van de aanpak kan worden gemeten. In het projectplan is een volwaardige plaats voor de evaluatie opgenomen. Projecteigenaar is bereid tot overdracht van de opgedane expertise.
- Een realistisch plan voor inbedding van het concept na bewezen succes (eventueel met landelijke uitrol).
- Nadruk op beleving en actieve implementatie (boven educatie) bij bewustwording- en voorlichtingsprojecten.
- Aantoonbare (onderbouwde) vraag naar of behoefte aan een projectactiviteit. Of het toekomstige gebruik van de output is aannemelijk op basis van concrete gegevens/ gerichte kanalen
- Een bottom up aanpak als de doelgroep bestaat uit jongeren van 12 tot 18 jaar: de doelgroep is/wordt betrokken bij planvorming en/of uitvoering.

Wat doet het VSBfonds niet?

Projecten rond keurmerkontwikkeling, Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, tv-programma's en publicaties (tenzij onderdeel van een groter geheel) en tentoonstellingen (tenzij gericht op actieve toepassing en beleving).